Nač myslet, než si pořídíte psa?

Otázka č. 1: Psa s papíry nebo bez?

Důvody proč si pořídit psa bez PP (průkazu původu):

Psa bez papírů je dobré si pořídit, jestliže **potřebujete ohlídat zahradu**, nebo pokud jen toužíte po psím společníkovi a **nechcete absolvovat různé chovatelské akce** jako např. svody, výstavy, bonitace apod.

Důvody proč si pořídit psa s PP (průkazem původu):

Pokud **máte zájem o kynologii a hodláte se svým psem absolvovat zkoušky, soutěže** apod., tak je pes s papíry skvělým řešením. Jelikož psi bez nich jsou ve většině případů omezováni a některých zkoušek a soutěží se nemohou účastnit. Hodláte se stát chovatelem ve smyslu odchovu štěňat zvoleného plemene? Chov psů s PP sice není vysloveně lukrativní, ale většinou zajišťuje chovateli návratnost vložených prostředků a umožňuje mu sledovat potomstvo svých psů a jejich případné úspěchy na soutěžích a výstavách, což dává chovu psů s PP další smysl – samozřejmě kromě radosti ze samotného soužití se psy.

Otázka č. 2: Psa nebo fenu?

Pokud se rozhodnete pro psa:

V době puberty a dospívání (6.- 12. měsíc věku psa) dokážete usměrnit trpělivou, ale důslednou výchovou a výcvikem **snahu psa o získání dominantního postavení v rodině**. V této době můžete očekávat náhlé změny v chování psa – např. jeho způsob hry, která může přerůstat až v agresivní chování. To nemusí být ve většině případů nijak nebezpečné pro dospělého majitele, který již tou dobou ví, jak psa usměrnit (pokud jej má od 3 měsíců). **Je ale třeba ohlídat kontakt psa s dětmi**, protože ty jsou v očích psa v rodině (ve "smečce") postaveny nejníže, tudíž jsou většinou první, na koho se pes začne "vytahovat". Navíc děti v takové situaci reagují stejně nevyzpytatelně jako pes a mohou samy nevědomky zavdat příčinu konfliktu.

Pokud pes v době dospívání zjistí, že jeho zvládání je nad vaše fyzické schopnosti, nastanou problémy. Potom **to, jestli pes uteče za kočkou, bude provokovat psy ke rvačce, popř. nevhodně obtěžovat ostatní lidi, bude záležet pouze na psu samotném**, nikoli na vašem přání. V době své nepřítomnosti musíte psa zajistit tak, aby nedošlo k jeho volnému pobíhání mimo zajištěný prostor. Důvodem k různým rafinovaným útěkům psa z kotce nebo zahrady může být např. háravá fena, ale i snaha psa následovat svého pána. Pokud zvládnete výchovu psa – zejm. problematické období 6 – 14 měsíců, budete mít psa, který vás bude respektovat bez zbytečné podřízenosti a tudíž bude velmi spolehlivý a jeho chování budete moci z velké části předvídat.

Pokud se rozhodnete pro fenu:

Očekáváte, že její snaha o dominanci v rodině nebude zdaleka tak silná, jako u psa? Není možné říci, že je to tak vždy, **existují také feny s tendencí k dominanci, ale v daleko menší míře**. Pro tento případ, tedy pokud je fena také dominantní, **může být výhodou její menší vzrůst oproti psu a dále větší vnímavost k případnému trestu**.

V době hárání si musíte uvědomit rizika návštěvy nechtěného nápadníka, ale také musíte brát ohledy na chovatele psů v okolí a proto byste měli zamezit kontaktu s ostatními psy i při venčení. Hárání má velký vliv na psychiku jednak feny samotné, ale také psů a fen, kteří s ní přicházejí do kontaktu. **Chování háravé fany může nést známky apatie až melancholie, stresu nebo nervozity** – to vědí majitelé fen, kteří se účastní např. různých soutěží, kteří se často nestačí divit, jaký vliv na výkon jejich feny hárání má. Způsoby jakými ovlivňuje pach hárající feny chování psa jsou různé. **Od nechutenství, přes neobvyklou hyperaktivitu až po zvýšenou agresivitu**, zejména k ostatním psům. Vzájemný vztah dvou fen může být háráním také ovlivněn, feny mohou projevovat nezvyklou agresivitu, žárlivost, nebo se vzájemně vyhýbat. **Feny jsou zpravidla vhodnější do rodin s dětmi** a pokud nepřipustíte, aby děti zavdaly příčinu konfliktu, bude fena v dospělosti k dětem tolerantní.

Otázka č. 3: Štěně nebo dospělého psa?

Pokud si pořídíte štěně:

Pokud si pořídíte štěně, **můžete od počátku ovlivňovat jeho výchovu a vývoj, což se vám později vrátí –**a to jak v dobrém, tak i v tom špatném. Jeho dědičné vlohy pro utváření exteriéru můžete odvodit od vzhledu jeho rodičů, což platí částečně i o povahových vlastnostech. Tyto vlastnosti byly však také ovlivněny

výchovou a výcvikem, je tedy velkou výhodou, znáte-li rodiče (nebo alespoň matku) štěněte delší dobu a víte jakým způsobem výcvik a výchova probíhala.

Pokud si pořídíte dospělého psa:

V tomto případě je výhoda taková, že **můžete posoudit zdravotní stav takového psa, zejména pak jeho dědičné a vývojové vady, lépe než u štěněte**. Také máte možnost posoudit exteriér jedince, jeho výšku, váhu a fyzickou sílu, vhodnost psa z hlediska povahy (má-li rád děti, je-li bázlivý, agresivní apod.) Nevýhodou je, že **na utváření povahy psa už nebudete mít zdaleka tak velký vliv, jako u štěněte**. Pokud je pes nějakým způsobem vycvičen, už ho tak snadno nepředělám a pokud je pes tvrdohlavý, neovladatelný, bude velmi těžké jej usměrnit.

Otázka č. 4: Jak velikého psa?

Při tomto rozhodování hrají roli individuální možnosti každého chovatele. **Rozdíl mezi velkým a malým plemenem rozhodně poznáte na spotřebě krmiva**, která je ale závislá také na temperamentu psa. Někteří velcí psi s pohodlnou povahou nevydávají tolik energie, a proto se spotřebou krmiva vyrovnají mnohem menším plemenům. Např. novofundlandský pes je v teplejším období méně pohyblivý a spotřebuje méně krmiva, než např. někteří lovečtí psi, kteří pro svou hyperaktivní povahu potřebují mnoho energie.

Mnoho majitelů se rozhodne pro menšího psa, protože bydlí v bytě. Nemusí vždy platit, že menší pes bude v panelákovém bytě méně nápadný, než velký. Tady opět více záleží na povaze a temperamentu psa. **Malý temperamentní pes dokáže v krátké době zdemolovat zařízení bytu a ustavičným štěkotem pobuřovat sousedy**, zatímco klidný velký pes potřebuje pro svůj pelíšek více místa, ale na vybití energie mu stačí procházky s majitelem. Z tohoto hlediska je **více než velikost psa rozhodující hlavně to, k jakým účelům a do jakých klimatických podmínek byl vyšlechtěn**.

Majitelé, kteří si pořizují psa s tím, že mu dopřejí volný pohyb po velké zahradě by si měli uvědomit, že toto není zárukou dostatku zdravého pohybu ani spokojenosti psa. Dokladem toho je mnoho přetloustlých psů ve špatné kondici, kteří sice mají obrovskou zahradu, ale většinu času proleží u branky a trpí nedostatkem kontaktu s majitelem.